

Alte Drucke

**DE NOTHIS || SPVRIISQVE FILIIS.|| LIBER SINGVLARIS ||
Gabrielis Palaeoti, S. Romanae Ecclesiae || Cardinalis, ac
Bononiensis || Iurisconsulti.|| IN ...**

Paleotti, Gabriele

Frankfurt/Main, 1574/(1573)

VD16 ZV 26219

CAP. LV.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149688

- 15 *Habens rem cum concubina aut meretrice, an infamis dicatur.*
 16 *Spurij inferiores semper legitime natis.*
 17 *Spurius maior natu cedit via, & quocumq; gradu, fratri suo legitimo, quamvis minori.*

C A P. L V.

Noleuit quædam opinio apud plerosq; de illegitimis filijs, vt eos turpes, infamesq; personas censeant. *a* Scriptum enim est in sacris

litteris, Adulterorū filij abominatio sunt Deo, *b* & adulterinæ plantæ non dabūt radices altas, nec stabilem sedem ponent.

c dixitq; Bonif. martyr, genus hoc nec

1 bello forte, nec fide cōstans, nec Dis amicum esse, *d* quod & apertius Calix. Pontif. comprobans: Nos, inquit, *e* sequen-

tes patres nostros, infamia eos notamus,

& infames esse cēsemus, quia infamię ma-

2 culis sunt aspersi, & quoniam eos vel de-

signare funestum est. *f* Reperimusq; hos

lege veteri, vsque in decimam generatio-

nē prohibitos ingredi ecclesiā Dei, *g* quo-

niam immundi censentur, vt Paulus do-

cuit. *h* Suntq; tam Mosæica, quam Pon-

tif. ac ciuili lege omninò detestabiles. *i*

Vnde

a Azo in sum. C. de infam. Bal. l. i. in bonz. C. de iureiur. Alex. l. 3. col. 2. de lib. & post. *b* Sapient. c. 3. *c* Sapient. 4.

d c. si gens. 56. dist. *e* c. coniunctiones. 35. q. 2. c. cum mul- ta. 15. q. 8.

f ca. de incestis. 35. q. 2. *g* Deut. c. 25. *h* 1. ad Corin. 7. c. iam nūc. 28. q. 1. *i* c. per uenerab. in fi. Qui filij sunt leg.

a ca. sicut. 32.

q. 4.

Vnde & August. ait, satiùs esse sine liberis defungi, quàm ex illicito coitu stirpem quærere. a Ideoq; Plutarchus in libello, quem de liberis educandis scripsit, id potissimùm parentibus præcipit, ne se vili- bus aut abiectis iungant mulieribus, qua- les sunt meretrices aut pellices, eò quòd filijs ea ex re macula quædam adnasca- tur, quæ alijs carpendi causam plerunq; afferat, sed curandum maximè, vt generis sui parentes legitima iaciant fundamen- ta. Sic apud Sophoclem in *μαστιγοφόρω*, Menelaus Teucrum obiurgat, quòd cum Nothus esset, ea sibi putaret licere, quæ & ipsi legitimo. Hinc reprehendi solent ij, qui malunt se spurios alicuius potentis patris nominari, quàm legitimos filios al- terius priuati, hoc enim improbratum fuit Herculi, quòd se filium Iouis ex Alc- mena genitum prædicaret, vt inquit Oui- dius *Métamorph. lib. 9.*

Nam quòd te iactas Alcmena matre crea- tum,

Iupiter aut falsus pater est, aut crimine verus,

Marris adulterio patrè petis, elige fictum
Esse Iouem, malis, an te per dedecus or- tum.

Hinc Pontif. Iure, dignitates ecclesiasticæ
 illis

illis nunquam solent decerni, nisi prius eos Pontifex, aut qui id potest, legibus soluerit, *a* & si testes aliqua in causa omni exceptione maiores requirantur, spurijs attestatio idonea non erit, *b* cum nec se-

4 miplenè probet, *c* eademq; ratione testes duo in causa criminali, quorū alter spurius esset, plenam fidem non facient. *d*

5 Hinc etiā cum frater inofficiosum id poscit testamentum dicere, in quo turpis persona est instituta, *e* si spurius aliquis à fratre fuerit hæres relictus, licebit fratri testamentum illud subuertere. *f* Immo

& si spurius legitimatus, à fratre esset institutus, adhuc querelæ locus erit, quoniam

& post legitimorum iura impetrata facti infamia quædā ijs inhæret, *g* quæ sola licet leuissima ad expugnandū testamentum sufficit. *h* Hæc Doct. passim, affirmantes, spurijs viles, obscurosq; haberi, *i* quæ tamen vereor, ne illorum magis

opinionem, quàm certa vlla sint ratione recepta. Ego enim quo ad omnia contrariū semper sensi, tam de illegitimis, quàm de illis, qui iam natalibus sunt restituti. Immo de his quicquam ampliùs dubitare, ridiculū mihi prorsus videtur, cū sciamus

6 Principis priuilegio quācūq; maculam, si qua fortè inesset, semper aboleri, *k* nouumq; velut hominem rursus gigni, ac ve-

rè le,

a c. fin. de fil. presb.

b Cur. l. admonendi, de Iureiur. c. 2.

c Marf. sing. 273.

d Nico. vbal. de succet. ab intest. 4. species.

e l. fratres. C. de inoff. test.

f Alex. l. ex facto, de vulg. ga. nu. 21.

g Bal. l. generaliter. §. cum autem. C. de inst. & subf. Alex. l. 3. de libe. & post. nu. 7.

h d. l. fratres. i Alex. conf. 47. in 4. contra tamen Gramma. voto 4. nu. 22.

k l. 3. de nat. resti. l. Imperial. §. r. vbi Bald. C. de nupt.

re legitimum, quemlibet ita restitutū cen-
 7
 a l.2. in fi. de nat. rest. Bart. l.1. si is qui pro emptore, nu. 227. Dec. conf. 366.
 b l. spuri, de Decurion.
 c Affli&. dec. 195. in fin. Capyc. decif. 22. nu. 7.
 d l.2. C. de dignit. lib. 12. c. infam. de reg. iur. in 6.
 e l. crimen, de poenis.
 f c. nasci. 56. dist.
 g Bald. c. testi moniū, de re- stib.
 h c. vnde cun que. 56. dist.
 i c. nunquā. ead. dist.
 k Alciat. in Duello. ca. 19. l. Parif. Put. dere mil. lib. 7. c. quod in pugnis digni- tas.
 m c. domin. 56. dist. Abb. c. pervenerab. q. 5. l. leg. nu. 5.
 8
 9
 feri. *a* Quod verò ad spurios pertinet, cum ad dignitates Iure civili possint per- uenire, expressa q̄ sit ratio, quoniam non est impedienda eius dignitas, qui nihil admittit, *b* crederem & hinc satis proba- ri, eos haudquaquā infames esse, *c* cum hi qui eiusmodi sunt, ab omnibus mu- neribus & honoribus soleant arceri. *d* Crimen paternum, Callistratus inquit, nullam maculam filio infligere potest, *e* sed id ipsum ex adulterio aut fornicatione nasci, non filij, sed parentis culpa est, *f* ergò nulla filios inde sequetur infamia, cum illa proprio tantū, non alieno delicto contrahatur. *g* Homines siquidem vnde- cunq; prodierint, Dei æquē filij sunt, *h* nec natales ipsi quenquam vel minima vl- la in re valent polluere, vt Chrysostom. præclarè inquit, *i* vnde nec quis istorū sin- gulare certamen Iure potest detractare, *k* cum tamen infames & sordidi ab ea mili- tia repellantur. *l* Tradunt diuus Hiero- nymus, & scriptores sacri, *m* C H R I- S T V M, quo nil maius diuinū sue dici potest, ex adulterino stipite originem du- cere voluisse, vt inde ostenderet, quā fal- leretur, quisquis tale hominū genus ceu vile & turpe auerteret, notantq; hi qui hi- storias ab origine mundi sunt exorfi, artes
 omnes

omnes & scientias ab huiusmodi sobole,
à filijs scilicet Lamech fuisse inuentas, &
ab eis subtiliora omnia, & vtiliora exco-
gitata: Memoranturq; plures integerrime
& sanctissimæ vitæ viri his & ipsi orti ini-
tiji. Nam & Iephte inter sanctos Apostoli
voce numeratus, a meretricis fuit filius:

a d.c.nasci.

in fin.

b Iudic. c.ii.

- 11 b & Albanus martyr ex incestu patris cū
filia natus dicitur. Et Salomonem illum,
quem sapiētissimum ē cælo diuinitus de-
missum omnes sunt admirati, multi cre-
dunt illegitimū fuisse. Vt infinitos præ-
teream, quos alibi commodius refere-
mus, quorum singularis prudētia & pro-
bitas, apertē potuit nobis declarare, nil
quenquam ex his natalibus magis aut ob-
scurari, aut illustrari. Sed dicat aliquis,
num sapiūs expressum hoc habemus, in-
famia eos quammaximē laborare, & Dis
inensos esse, vt supra latiūs retulimus?

- 12 Ad hæc respondent quidam, c ea de spu-
rijs tantū intelligenda esse, non verò de
naturalibus, qui cū extra legis poenā
sint, d nulla etiam labe aspersi dici pos-
sunt. Sicq; sentiunt hi, spurijs quidem in-
fames esse, naturales autem ab omni pla-
nē macula esse seiunctos. Ego verò, cū
quæstio nostra, de omnibus non legitimē
natis, præcipueq; spurijs sit, quos infames
non esse, volumus probare, ad omnia su-

c Ias. conf. 7r

in r. Cagn. l. r.

de inof. testa.

nu. 14. & in l.

si qua. C. ad

Orfic. nu. 8.

d l. 3. de con-

cub.

Z

pradietā

pradiſta, & ſi qua huiusmodi reperiri poſſunt, longè aliter, & abſq; vlla diſtinctione reſpondeo, quin nō ego, ſed Gratianus potiùs, qui in libris Decretorum compilandis, vbi Canones aliquos obſcuriores offenderet, egregiam etiam in ijs interpretandis operam nauauit. Eius autem hæc verba ſunt, cū de ſpurijſ loquitur, & ſuprà allegata refert decreta. Inquit enim, *a* Quòd legitur, adulterorum filij abominatio ſunt Deo, hoc de filijs adulterorum intelligendum videtur, ad quos paterna flagitia, hæreditaria ſucceſſione deſcendunt. Et alibi: *b* Sed hoc intelligendum eſt de illis, qui paternæ incontinentiæ imitatores fuerint. Eandem interpretationem ſecutus eſt & Innoc. III. cuius & hæc verba ſunt: *c* Quòd ſcriptum eſt, Ego ſum Deus Zelotes, vindicans peccata patrum in filios vſq; in tertiã & quartam generationem, in hiſ qui oderunt me, Intelligitur, id eſt, in illis, qui contra me paternum odium imitantur. Vnde & Auguſtinus, *d* Vndecunque homines naſcantur, ſi parentum vitia non ſectentur, honeſti & ſalui erunt, ſemè enim ipſum. per ſe non quidem malum eſt, ſed malè uerètib; tantum, graue & exitioſum. Quibus quidem ex locis conſtat, ſpurios eos tantum à Iure notari, qui hæreditaria qua-

a in c. ce
nomanē-
ſem, in fi.
56. diſt.

b c. i. ſ. r.
cad. diſt.

c ca. niſi
cū. ſ. per-
ſonæ, de
renūciat.

d c. vnde-
cunq; 56.
diſt.

quadam successione paternas sordes referunt. Ceteros verò tales minimè censeri, cum initio quilibet natura bonus producat, *a* infamia verò bonitati repugnet, *b* & consequenter naturali vniuscuiusq; conditioni. *c* Quo fit, ut qui spurius nascitur, ex se quidem infamis dici non possit, quia natura quemlibet bonum procreat, minùs quoque talem à patre notam contrahere, quia crimen paternum nullam maculam filio inurit, *d* ergo spurij turpitudine nulla notati initio intelliguntur, nisi proprijs deinde se flagitijs inquinaverint, prout contraria argumenta testantur, & quidam etiam ex nostris sensisse videtur. *e* Nolim tamen idcirco existimet quispiam, hos à nobis omnib. quod aiunt, numeris absolutos, perinde ac legitimos cenferi. Sat enim notum est, Pontificio Iure non posse ad sacros ordines adscisci, nisi legibus soluti sint, quoniam ut Innoc. Pontif. ait, licet non insit nota delicti, deficit tamen in his quiddam, ob quod ad sacra non ita facile queunt promoueri. *f* Sed id ego contendere, non idcirco hos infames dicendos, nec faciendos, quod ea ex proprio aliquo delicto oritur, *g* hi aliena laborant culpa. *h* Illa cum primum ignota est,

a Felin. c. dum, de presum. nu. 14.

b Bart. l. i. de infam.

c Barb. c. cum deputati. de iudic.

d l. crimen, de poen. iun. & ar. l. si is qui. §. vtrum, de reb. dub.

e Marf. sing. 275. ver. limitamen.

f c. accedens. de purg. can. g l. cognitio.

nu. §. i. de varijs, & extr.

crim. Bald. c. testimonium,

de test.

h l. legem. C. de nat. lib.

Z 2 in-

a Bal. d. c.
test.

b Fel. d. c. nu.
14. Bald. l. Caf-
sius, de fenat.
nu. 9. Abb. ca.
cùm te, de re
iudi. num. 9.
c l. imperia-
lis. §. 1. C. de
nupt. Dec. cõ-
fi. 356. 399.
d Card. ca. 2.
56. dist.

e toto tit. ff.
& C. de infā.
f Capy. decif.
22. nu. 7.

g l. spurij, de
Detur.

h l. honores.
§. is qui, eod.
tit.

i Alc. c. 19. in
duello.

k Capy. sup.
15

l Dec. cõf. 530
Albe. l. pen. §.
iuris, de iust.
& iu.
m Gl. l. palā.
§. q̄ in. de rit.
nup. Tiraq. de
leg. cõ. pag. 6.

infamia dici nequit, nec enim vnquam la-
tet, *a* horum plerunque natales, quales
sint, ignorantur, cùm tamen reuera spu-
rij sint. Ea rescripto Principis deleri haud
vnquam potest, *b* hi cum natalibus resti-
tuuntur, omnem prorsus eluunt labem,
efficiuntur siquidem non ficti, sed verè
& propriè legitimi. *c* Vel si eos indignio-
res fatear, id tantùm Iure Pont. permittā,
quod indignitatibus conferendis, de per-
sonarum conditione vsque aded solici-
tum esse videtur. *d* Sed iure civili quis
id concedat? cùm in infamium Catalogo
nuspam numerentur, *e* nuspam à testi-
monio ferendo repellantur, *f* & in De-
curionum ordinem allegantur, *g* ad què
Plebeijs non licet ascendere, *h* & ius pro-
uocandi habeant quemcunq; ad singulare
certamen, *i* & milites esse non prohibean-
tur, nec feudũ acquirere, *k* què omnia tur-
pib. personis permitti nõ solent. Quinim-
modò cum hoc iure is qui filiũ ex cõcubina,
meretrice, aut ancilla procreat, nullam
ided maculæ notā incurrat, nisi fortè vxorẽ
habet, *l* quod & ipsum dubiũ est. *m*
Cur volumus deinde tales liberos infā-
mes censerì, cùm author eius coniunctio-
nis ab omni nota immunis sit. Nõne. n.
iniquum & absurdum satis esset, patrẽ ita
coẽuntem nihil delinquere, partũ eum ta-
men

men criminofum eſſe, *a* & cū infamem eſſe quādam fit pœna, eò quòd multa ei interdicit, ad quæ cæteri poſſunt admitti.

b Quis dicat pœnā ibi eſſe, ubi nulla ſpurij culpa præceſſit. *c* Fateor id quidem, & hoc iure nescio, quid in his deſiderari, cū non æquē ac alij legitimi fulgeant, ſed id non infamæ aut turpitudini

vlli fuit adſcribendum, quin naturæ potiùs cuidam inclementiæ, quæ tales eos produxerit, ſicuti & de fœminis diximus, quarum conditio multò eſt quàm maſcu-

lorum deterior, *d* & potentiorum melior quàm humiliorū. Non enim hoc vllorum crimine, notæue cōtingit, ſed quòd ita publici officij ratio exegit, vt inter ho-

16 minum gradus quidam honeſtiores, alij inferiores haberentur. Id quoq; & in illegitimis accidit, qui pari iure cum legitimis quidem cenſeri nō poſſunt, ſicuti nec ruſtici cum ciuibus, plebeij cum patitijs, iuniores cum ſenioribus ſunt conferendi, in quibus tamen nihil idē turpitudinis eſſe arguas. Hinc ad Decurionatū ſpurij admitti non ſolent, ſi competitorē habeant legitimo loco natum. *e* Hinc iuramentum iuſto potiùs teſti, quàm notho deferendum dicūt. *f* Sic vel levis rumor de alicuius ſpurij vita maiorem ſemper ſuſpitionē ſolet inijcere, quàm ſi illud idē

Z 3

publicè

a Contra. ca. principatus.

c cū Paul.

i. q. i.

b Dyn. Anch.

c infamib. de

reg. iur.

c c. non af-

feramus. 24.

q. i. l. ſi pœna.

de pœ.

d 1. in multis

de ſta. hom. l.

2. de regu. iur.

e 1. generali-

ter. ſ. ſpurios.

de Decur.

f Cur. l. admo-

nendi. nu. ii.

a Ang. conf.
284.

b Bald. c. per
tuas, de ma-
io. & obe.

publicè de aliquo legitimo prædicetur. a
Hinc etiam Baldus dixit, fratrem, mino-
rem legitimum, fratri maiori, quamuis
legitimo, esse præponendum, atq; hunc
illi vel in via, vel in mensa, aut quocunq;
alio in loco cedere debere. b Et generali-
ter, quoties spurius cum legitimo concur-
rat, æquis indicijs legitimorum causa po-
tior haberi solet.

SPURII AN DIGNITATES

Iure ciuili adipisci, aut tabellionis
saltem munus possint
exercere.

- 1 *Tabellionis munus vile est.*
- 2 *Serui publici.*
- 3 *De notarijs, ut dicitur, ad banchum, &
alijs, quid inter se differant.*
- 4 *Iure ciuili possunt spurij dignitates obti-
nere.*
- 5 *Catulli carmen explicatum.*
- 6 *Pater patratus, & cur nemo pater pa-
tratus, qui non legitime natus. nu. 7.*
- 8 *Spurij Doct. iure creari possunt.*
- 9 *Spurij ad dignitates ex consuetudine lo-
corum admittendi*
- 10 *Constitutio Collegij Bonon. de non reci-
piendis spurijs.*
- 11 *Iason spurius, & à Mediolanen. Colle-
gio reiectus.*

C A P.